

SAVON SANOMAT

Irttonumero 1: -

JOS MAAMIES KESTÄÄ,
NIIN KAIKKI KESTÄÄ.

Sisämaan maalaiskansan äänenkannattaja

JOS MAAMIES TAIPUU,
NIIN KAIKKI VAIPUU.

N:o 3 (Kolmas vuosikerta) Kuopiossa Lauantaina tammikuun 6. päivänä 1940

Suomussalmella jatkuu taistelu Juntusrannan suunnalla.

Maastoa puhdistettaessa otettu yli 200 vankia ja lyöty eräs vihollisosasto, josta kaatui 250 miestä.

Taipaleenjoella ja Laatokan koillispuolella on vihollisen hyökkäykset torjuttu.

Suomalaisten lento-hyökkäys Liinahamariin.

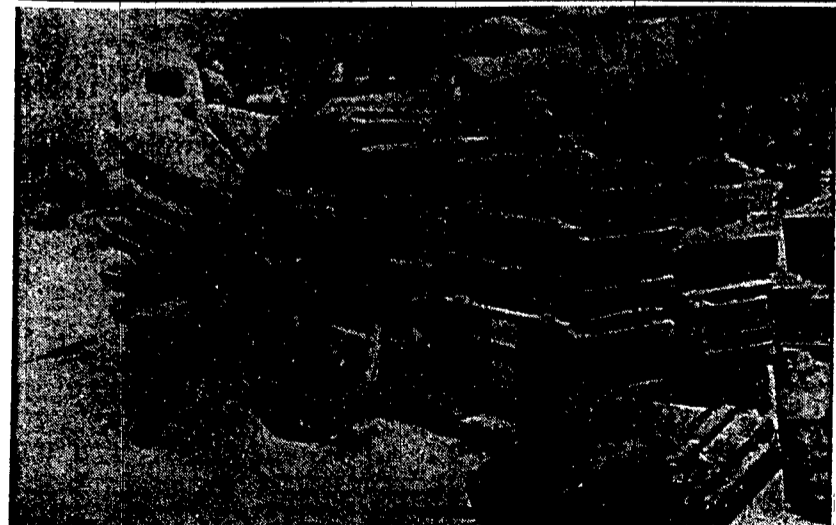
Svanvik, 3. 1. Nopeat suomalaiset pommikoneet ovat tänään pommittaneet Petsamon satama Liinahamaria. Vielä ei tiedetä, kuinka monta konetta otti osaa retkeen. Joka tapauksessa oli päivän kuluessa viikasta toimintaa ilmassa Suomen Jäämeren sataman tienoilla, joka kuten tunnettu on venäläisten hallussa. Sotilasasiantuntijat lausuvat, että hyökkävien suomalaisten koneiden on täytytty aloittaa hyökkäyksensä meren puolelta, mahdollisesti jostakin lentokoneiden emälaivasta.

Maarintamalla pohjoisessa on tänään ollut rauhallista. Huhuja, että suomalaiset olisivat tehneet hyökkäyksen venäläisten päättökohtaan Petsamossa, ei kukaan täällä Svanvikissa usko. Asiantuntijat sanovat, että kysymyksessä ilmeisesti on sekannus pommiretken kanssa Liinahamariin. — H. S.

Vangittujen tarinaa.

St. Tidningenin kirjeenvaihtaja kertoo parista suomalaista vangiksi joutuneesta venäläisestä. Vangit kertovat kärsimyksiään tämän sodan aikana. He ovat yksinkertaisia talonpoikia Novgorodista. He ovat rynnäkkiä aika lämpimästi puettu. Mutta likalaisia he ovat. He eivät ole pesytyneet kolmeen kuukauteen. Kyllä on ero heidän ja suomalaisten sotilaiden välillä. Suomalaisethan käyvät saunassa viihdyttämällä kerran viikossa. Heillä on jopa pommikestäviä saunoja.

Venäläiset vangit kertovat saaneensa palkkaa 11 ruplaa 50 kopeekkaa kuukaudessa. Mitä tuollainen palkka merkitsee, voi hyvin arvata, kun tietää, että leipäkin maksaa 30 kopeekkaa. Voit ja makkaraa he eivät ole koskaan nähneet. Kolme kertaa viikossa oli heille rintamalla annettu lämmitettyä ruokaa. Kumpikin heistä oli ollut jo neljä kuukautta sotapalveluksessa. Marraskuun 29 p:nä he olivat saaneet tietää, että Suomi tullaan valloittamaan. Sen piti käydä helposti. Vangit olivat kuitenkin pelänneet suomalaisia. Ei vain sen takia, että he ampuvat hyvin, vaan sen takia, että heille oli selitetty, että suomalaiset käsiissä ei ole hyvä olla. Nyt he olivat kuitenkin aika tavalla rauhoittuneet.

Ed vain erilaisilla aseilla, vaan myöskin suurilla ammusemilla ovat joukkomme viime aikoina saaneet sota-saaliit.

Päämajan tilannetiedotus 4. 1. klo 12:

Maavoimat:

Lukuunottamatta tavanmukaista molemminpuolista tykistö- ja partio toimintaa kului 3. 1. Kannaksella rauhallisesti. Itärajalla Laatokan koillispuolella tilanne ennallaan. Aittojoella yritti vihollinen ottaa takaisin joukkojemme siittä vaihtamat tukikohdat, mutta sen hyökkäykset torjuttiin. Kuumon suunnalla hyökkäsi vihollinen tykistön ja hyökkäysvaunujen tukemana. Hyökkäys torjuttiin. Suomussalmella otettiin eilispäivän kuluessa maaston puhdistusta jatkettaessa 189 venäläistä vankiksi. Suomussalmen itäpuolella Raatteen tien varrella taistelu käynnissä. Samoin pohjoisempaa Sallan suunnalla. Muilta maarintaman osilta ei mainittavaa.

Merivoimat:

Vihollisen hinaaja ajautui 3. 1. Itäpäässä Koiviston linnakkeiden läheisyyteen. Linnakkeiden avuttua tulen miehistö jätti laivan paeten jälle. Meikäinen partio vaihtoi aluksen, joka kuitenkin yllä upposi. Laatokalla vihollinen pommittanut paria linnaketta ja rannikkokylää tykistöllään. Omat patterit ampuneet tulikeskityksiä vihollisen aseisiin.

Ilmavoimat:

Tammikuun 3 päivänä pommittivat vihollisen ilmavoimat Turun ja Hangon seutu ja sekä eräitä paikkakuntia Pohjois-Suomessa. Tähän mennessä saatujen tietojen mukaan pommittukset eivät ole aiheuttaneet ihmishenkien menetyksiä. Aineellisetkin vauriot ovat suhteellisen pienet. Yksi vihollisen lentokone ammuttiin alas.

Päämajan tilannetiedotus 5. 1. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella 4. 1. viikasta tykistötoimintaa. Ilalla suoritettiin vihollisen hyökkäyksen Taipaleella Hirvesmäen kohdalla, mutta torjuttiin. Itärajalla Laatokan koillispuolella pääasiassa partio- ja tykistötoimintaa. Eräitä suunnalta hyökkäsi kaksi vihollisen rajavartiokomppania. Hyökkäys työtiin takaisin ja menetti vihollinen kaatuneina 150 miestä. Myöskin Aittojoen suunnalla torjuttiin vihollisen hyökkäykset. Suomussalmella löivät joukkomme vihollisosaston, josta 250 miestä kaatui ja 40 otettiin vankiksi. Juntusrannan suunnalla jatkuu taistelu. Sallan suunnalla pääasiassa tiedustelu- ja tykistötoimintaa.

Merivoimat:

Rannikoilla on ilmatoininnan ohella ollut jonkun verran tykistötoimintaa Koiviston seuduilla ja Laatokan rannikoilla ilman mainittavia tuloksia.

Jatk. 5:llä siv.

Ryssien uusi päällikkö saapunut rintamalle.

Meretskov alistettu Sternin päällikkyyteen. — Stern saa määräyksen suoraan Stalinilta.

Tukholma, 3. 1. (US) Moskovan saatujen tietojen mukaan on kenraali Stern nyttemmin koko osastonsa kanssa saapunut Karjalan rintamalle. Hän on saanut käytettäväkseen erikoisen GPU-osaston. Pietarin sotilaspiirin päällikkö, kenraali Meretskov on alistettu Sternin komentoon. Stern on suorassa yhteydessä Kremlin ja sen henkilökohtaisille määräyksille Stalinilta ja Voroshilovilta. Sternin esikunnassa on useita marsalkka Bücherin esikuntaupseereita, jotka aikomaan kavalaiset Bücherin.

Leningradin sotilaspiirin kerrotaan tuodun erikoisalaista joukkoa, joiden lisäksi myös Moskovan proletääridivisioona on komennettu rintamapalvelukseen. Kremlinä pyritään ilmeisesti jouduttamaan taisteluun, jotta saataisiin vältettyä mahdolliset myöhemmät selkkaukset.

Upseereita syytettiin tähänastisten tappioiden johdosta.

Parisi, 3. 1. (US) Matin-lehdelle ilmoitettiin, että oikeudenkäynti pannaan vireille niitä venäläisiä upseereita vastaan, joita pidetään syyllisinä neuvostojoukkojen hyökkäyksen epäonnistumiseen Suomessa.

Mies, joka ampui 200 ryssä minuutissa.

St. Tidningenin kirjeenvaihtaja kertoo Ivalon kenttäleirillä tavanneensa suomalaisen sotilaa, joka oli viikkomääränsä kuin minuutissa ampunut 200 ryssä konepistoolilla. Mies oli nikkelikaupungin työmiehen ja kerrottiin.

— Olin ollut 24 tuntia mukana. Sitteen tuli taistelu. Akkii näin parhaan ystäväni ja työtoverini nikkelikaupungista makavaan kuoleensa vierekseni. Silloin minä kimmastuin — ja mitäkö tuossa sitten olisi kertomista. 200 ryssä kaatui minuutissa.

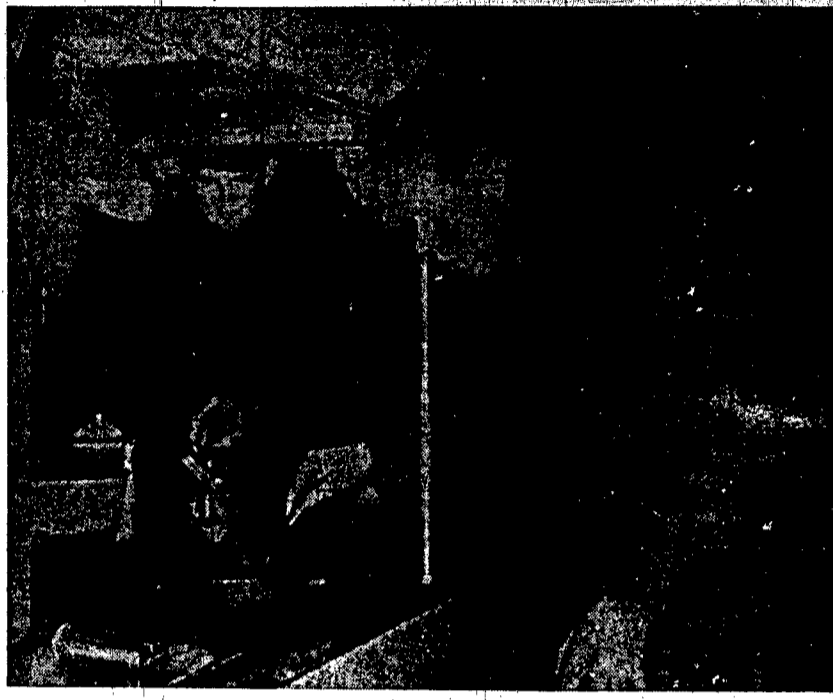
— Kaiken aikaa on täällä yhäällä latk 5:llä sivulla

Saksa yrittää keväällä ratkaisevaa voittoa?

Länsivallat kuitenkin pystyvät torjumaan Saksan hyökkäyksen

Merien herruuden tulee kuulua demokraatioille, eikä yhdelle ainoalle vallalle.

Chicago, 5. 1. (STT) Englannin suurihetimitä piti torstai-ilta Chicagossa eräissä ulkopoliittisissa kerhoissa puheen, jossa hän m.m. sanoi kaiken viittaavan siihen, että Saksa yrittää keväällä ratkaisevaa voittoa liittolaistensa aloittamalla hirvittävin hyökkäyksen maalla, merellä ja ilmassa. Me olemme kuitenkin sitä mieltä, lausui suurihetimitä, että me voimme menestyksekkäästi torjua Saksan hyökkäyksen. Englantilaiset ovat valkuuttuja siitä, että Hitler tavoittelee hegemoniaa. Juuri tämän vuoksi liittolaiset tekevät sen johtopäätöksen, varsinkin Suomea vastaan kohdistetun hyökkäyksen jälkeen, että ne vielä kerran joutuvat hirvittävästi vapauden ja tyrannyuden väliseen taisteluun. Puhujan käsityksen mukaan olisi Euroopassa aikaansaava eräänlainen liittojärjestelmä, jota maailman järjestely voitaisiin toteuttaa. Suurimmat erehdyksemme on tehty taloudellisella alalla. Me toivomme viipittämättä, että kansakunnat paljon perusteellisemmin kuin edellisellä kerralla suunnittelisivat, millä tavoin maailma voitaisiin taloudellisesti uudelleenjärjestää eitten kun sota on ohi. Britannia ei voi eväkä sen tule esittää sitä hallitsevaa osaa mitä se on esittänyt viime vuosikadalla. Uudet laivastot ja omistavien kansakuntien oikeudet ja sotilaspoliittisen kehityksen tekevät sen mahdolliseksi. Merien herruuden tulee kuulua demokraatioille eikä yhdelle ainoalle vallalle.

Miellyttävää puhallusta taistelujen lomassa.

Suuri tuholaisjuttu Venäjällä.

Yli 80 leningradilaista tiedemiestä vangittu.

Heitä syytettiin vakollista ja sabotaahtista.

Moskova, 5. 1. (STT) Stockholm-Tidningenin Moskovan-kirjeenvaihtajan tietämän mukaan on yli 80 Leningradin tieteilijää vangittu maan kuuluvaan henkilöä syytettäväksi vakolu ja sabotaahtiteista. Juttua käsitellään parhaillaan Moskovan kansantoumluolustamassa. Syytettäjien joukossa on Leningradin kirjallisuusakatemiaan jäsen Gorosov, joka ilmeisesti on ollut kodissaan kokoajan, minkä jälkeen hän on toimitettu kiertokirjelmille kaikille Leningradin tyytymättömille tiedemiehille. Juttua pidetään vielä aikoina esintyneistä suurimpana.

Elintarvekorit käytätön Italiassa.

Roma, Havain kautta 5. 1. (STT) Italiassa otetaan tammikuun 15 päivästä lähtien käyttöön elintarvekorit. Kysymyksessä on kuitenkin ainoastaan varovaluostolenpide silmälläpidettävien Euroopan selkkauksen taloudellista seurauksia.

Suomelle Amerikasta 100 milj. dollarin luotto.

Lainat saadaan käyttää sotatarpaiden oston.

Yhdysvaltain kongressi kokoontunut.

Washington 4. 1. (STT) Senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja, senaattori Pittman on ilmoittanut, että ehdotukset vaihtoksen antamiseksi rahallisen ja maunlaisen avun toimittamiseksi Suomeen tulevat ensimmäisenä käsiteltäväksi valiokunnan uudella istuntopäivällä. Senaattori lausui: Käsiteltäväksenne joutuu kysymys, missä määrin Yhdysvalloilla saattaa olla oikeus ulottaa toimintansa teknillisen puolelta muuskalteen ulkopuolelle avustamaan hyökkäyksen uhreja, jotka toimivat itsepuolustukseksi, mikä avustus on asetettava puolustusvaatimusten edelle. Hallituksen esityksen mukaan tulisi Suomelle myönnettäväksi lainoja 100 milj. dollarin saakka sekä tu-pana käyttää niitä lainoja sotatarpaiden oston. Edelleen tulisi Suomelle myönnettäväksi valkaisu- ja sotatoumluolustusta.

Washington 4. 1. (STT) Edustajainhuoneessa esitti tasavaltainen Boll keskiviikkona päätöslauselmahetok- sen, että Yhdysvaltain Moskovan-lähetystien määräraha poltettaisiin, jonka kautta diplomaattiset suhteet Neuvostoliittoon lakkaisivat. Arvelaan, että useat republikaanit ja muutamat demokraatit tulevat kannattamaan tätä ehdotusta, mutta että hallitus tulee vastustamaan sen käsittelyä ulkoasiainvaliokunnassa. Hallitus on näet sitä mieltä, että tiedotusministeriön on välttämättä pyydyttävä suurikokoisiin suhteisiin.

Washington, 3. 1. (STT) 76. kongressin kolmatta istuntopäivä avataan lauantai presidentti Roosevelt m.m.:

On olemassa suuri ero sillä, jos pyydyttään sodan ulkopuolelle tai eilekin sinä käsityksessä, että tämä sota ei liikuta meitä. Meidän ei tarvitse mennä mukaan muiden maiden kanssa, mutta me voimme ainakin työskennellä sellaisen rauhan edistämiseksi, joka helpottaa maailman vaikeuksia ja samalla auttaa omaa maastamme. Meidän täytyy luoda katseemme eteenpäin ja tarkastella niitä vaikeuksia, joita aiheutuu omalle tulevaisuudellemme, jos kaikilla maailman pienillä kansakunnilla riistetään riippumattomuus ja ne liitetään suhteellisen suurille ja määrätvään sotilaallisiin järjestelmään. Meidän täytyy luoda katseemme eteenpäin ja silmällä niitä vaikeuksia, joita saavat kokea tulevaisuuden sukupolvet, jos maailmankauppa joutuu jonkin kansakunnan tai jonkin kansaryhmän valvonnan alaiseksi sen harjoittamassa tätä valvontaa sotilaallisin voimakeinoin. Kaikilla kansakunnilla on oikeus valita oma hallitusmuoto, mutta me tämän kansakunnan jäsenenä uskomme vielä, että valinnan täytyy tapahtua eriden edellytysten mukaan.

Washington, 4. 1. (STT) Edustajainhuoneessa esitti tasavaltainen Boll keskiviikkona päätöslauselmahetok- sen, että Yhdysvaltain Moskovan-lähetystien määräraha poltettaisiin, jonka kautta diplomaattiset suhteet Neuvostoliittoon lakkaisivat. Arvelaan, että useat republikaanit ja muutamat demokraatit tulevat kannattamaan tätä ehdotusta, mutta että hallitus tulee vastustamaan sen käsittelyä ulkoasiainvaliokunnassa. Hallitus on näet sitä mieltä, että tiedotusministeriön on välttämättä pyydyttävä suurikokoisiin suhteisiin.

Edustus Moskovaan olevan lähetyslaskuun.

Washington, 4. 1. (STT) Edustajainhuoneessa esitti tasavaltainen Boll keskiviikkona päätöslauselmahetok- sen, että Yhdysvaltain Moskovan-lähetystien määräraha poltettaisiin, jonka kautta diplomaattiset suhteet Neuvostoliittoon lakkaisivat. Arvelaan, että useat republikaanit ja muutamat demokraatit tulevat kannattamaan tätä ehdotusta, mutta että hallitus tulee vastustamaan sen käsittelyä ulkoasiainvaliokunnassa. Hallitus on näet sitä mieltä, että tiedotusministeriön on välttämättä pyydyttävä suurikokoisiin suhteisiin.